

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 7ης Φεβρουαρίου 1991 *

Στην υπόθεση T-167/89,

Jan Robert de Rijk, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Teruren (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία της εταιρείας Fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον J. Griesmar, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Guido Berardis, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της από 17 Φεβρουαρίου 1989 απόφασης της Επιτροπής, με την οποία έγινε, βάσει του άρθρου 67, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διορθωτικός υπολογισμός των αποδοχών που καταβλήθηκαν στον προσφεύγοντα κατά το διάστημα μεταξύ Οκτωβρίου 1987 και Φεβρουαρίου 1989,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Saggio, Πρόεδρο, B. Vesterdorf και K. Lenaerts, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 17ης Ιανουαρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

Ιστορικό της προσφυγής

- 1 Ο προσφεύγων, ολλανδός υπήκοος και υπάλληλος της Επιτροπής που υπηρετεί στις Βρυξέλλες, είναι πατέρας δύο τέκνων, για τα οποία λαμβάνει επίδομα συντηρουμένων τέκνων και τα σχολικά επιδόματα που προβλέπονται στο άρθρο 67 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ) και στα άρθρα 2 και 3 του παραρτήματος VII του εν λόγω κανονισμού. Επειδή το μεγαλύτερο από τα τέκνα του παρακολουθούσε από το έτος 1987 ανώτερες σπουδές στις Κάτω Χώρες, το σχολικό επίδομα που ελάμβανε για το τέκνο αυτό διπλασιάστηκε δυνάμει του άρθρου 3, τρίτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.
- 2 Όταν ο προσφεύγων δήλωσε στη συνέχεια ότι το τέκνο του ελάμβανε από τον Οκτώβριο του 1987 υποτροφία σπουδών (basisbeurs) δυνάμει της ολλανδικής νομοθεσίας, η διοίκηση αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, να αφαιρέσει από τα προαναφερθέντα οικογενειακά επιδόματα τα οποία ελάμβανε ο προσφεύγων βάσει του ΚΥΚ ποσό αντιστοιχούν στα « επιδόματα της ίδιας φύσεως που καταβάλλονται από άλλη πηγή », ήτοι το ποσό της « basisbeurs » [605,40 ολλανδικά φιορίνια (HFL) τον μήνα], μετατρέποντας τα σχετικά ποσά σε βελγικά φράγκα (BFR) με βάση τις τιμές συναλλάγματος που αναφέρονται διαδοχικά στο άρθρο 63 του ΚΥΚ και πολλαπλασιάζοντας τα ποσά αυτά με συντελεστή ίσο προς τη σχέση μεταξύ του διορθωτικού συντελεστή για το Βέλγιο (τόπος υπηρεσίας του υπαλλήλου) και του διορθωτικού συντελεστή για τις Κάτω Χώρες που ίσχυαν τους μήνες τους οποίους αφορούσε η μετατροπή. Επί της βάσεως αυτής η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) προέβη, με την προσβαλλόμενη απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 1989, στην εκκαθάριση των προς αφαίρεση ποσών.
- 3 Όπως αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, το προς αναζήτηση ποσό, ανερχόμενο σε 191 614 BFR, αφαιρέθηκε στη συνέχεια από τις αποδοχές του προσφεύγοντος, στις οποίες επιβλήθηκαν έξι κρατήσεις ύψους 30 000 BFR από τον Οκτώβριο μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 1989, καθώς και μία τελευταία ύψους 11 614 BFR τον Οκτώβριο του 1989.
- 4 Με ένστασή του της 16ης Μαΐου 1989 ο προσφεύγων αμφισβήτησε την ορθότητα του τρόπου υπολογισμού των προς αναζήτηση ποσών, με την αιτιολογία ότι δεν εφαρμόστηκε νομίμως ο διορθωτικός συντελεστής για τις Κάτω Χώρες στα προς επιστροφή ποσά.

- 5 Δεδομένου ότι δεν δόθηκε απάντηση εκ μέρους της διοικήσεως, η ένσταση του προσφεύγοντος απορρίφθηκε σιωπηρά στις 16 Σεπτεμβρίου 1989.

Επί της διαδικασίας

- 6 Υπό τις συνθήκες αυτές ο προσφεύγων προσέφυγε ενώπιον του Πρωτοδικείου, με δικόγραφο που κατέθεσε στις 18 Δεκεμβρίου 1989 στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου και το οποίο πρωτοκολλήθηκε την επομένη. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 7 Εντούτοις, με έγγραφο του Γραμματέα του της 19ης Νοεμβρίου 1990, το Πρωτοδικείο κάλεσε την Επιτροπή να απαντήσει γραπτώς μέχρι τις 5 Ιανουαρίου 1991 σε πέντε ερωτήσεις σχετικά με τη διοικητική της πρακτική και με εκείνη των άλλων κοινοτικών οργάνων όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ.
- 8 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιανουαρίου 1991, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 7 Ιανουαρίου 1991, η Επιτροπή απάντησε στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.
- 9 Η προφορική διαδικασία διεξήχθη στις 17 Ιανουαρίου 1991. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

Αιτήματα των διαδίκων

- 10 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να κηρύξει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·
  - συνεπώς, να ακυρώσει την από 17 Φεβρουαρίου 1989 απόφαση της Επιτροπής να προβεί στον διορθωτικό υπολογισμό των αποδοχών οι οποίες του καταβλήθηκαν την περίοδο που περιλαμβάνεται μεταξύ Οκτωβρίου 1987 και Φεβρουαρίου 1989·

— να ακυρώσει, καθόσον είναι αναγκαίο, τη σιωπηρή απόφαση με την οποία η Επιτροπή απέρριψε την ένσταση που υπέβαλε στις 16 Μαΐου 1989·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη,

— να αποφασίσει κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Επί του παραδεκτού

- 11 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεώς της η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλει ο προσφεύγων σχετικά με την παράβαση του άρθρου 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ είναι απαράδεκτος, διότι προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα ανταπαντήσεως και, επομένως, πρόκειται για νέο ισχυρισμό, υπό την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή, σε αντίθεση με την προηγηθείσα ένσταση και με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, βασίστηκε αποκλειστικά στην παράβαση του άρθρου 67, παράγραφος 4, του ΚΥΚ.
- 12 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή παραβλέπει την αναπτυσσόμενη στο δικόγραφο της προσφυγής επιχειρηματολογία, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως της οποίας στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 67 του ΚΥΚ στο σύνολό του και στην οποία αναφέρεται ως « νομικό πλαίσιο της διαφοράς το άρθρο 67, εδάφιο 2 ». Η αναφορά από τον προσφεύγοντα του άρθρου 67, παράγραφος 4, του ΚΥΚ έχει ως μόνο σκοπό την αμφισβήτηση της δυνατότητας εφαρμογής του στην προκειμένη υπόθεση, καθόσον τα κοινοτικά οικογενειακά επιδόματα καταβάλλονται στον προσφεύγοντα και όχι σε άλλο άτομο.
- 13 Επομένως η ένσταση απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ουσίας

- 14 Προς στήριξη της προσφυγής του ο προσφεύγων προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως, που βασίζονται, αφενός, στην παράβαση του άρθρου 67 του ΚΥΚ και, αφετέρου, στην παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υπαλλήλων και της αρχής της χρηστής διοικήσεως· οι λόγοι αυτοί εν μέρει επικαλύπτονται.
- 15 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση στερείται ερείσματος στον ΚΥΚ· καμία σχετική διάταξη δεν προβλέπει τον πολλαπλασιασμό του ποσού της « basisbeurs », το οποίο αφαιρείται από το επίδομα συντηρουμένου τέκνου και το σχολικό επίδομα, με συντελεστή που βασίζεται στον διορθωτικό συντελεστή για τις Κάτω Χώρες. Το άρθρο 67, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως, βάσει του οποίου έγινε η σχετική μείωση ποσού αντιστοιχούντος στην « basisbeurs », δεν προβλέπει ότι τα προς αφαίρεση ποσά, τα οποία αφορούν επιδόματα της ίδιας φύσεως με τα οικογενειακά επιδόματα, πρέπει να πολλαπλασιάζονται με οποιονδήποτε συντελεστή. Κατά τον προσφεύγοντα, από την έλλειψη σχετικής διατάξεως προκύπτει ότι πρέπει μάλλον να ισχύσει εν προκειμένω ο γενικός κανόνας του άρθρου 64, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ. Κατά τη διάταξη αυτή, οι αποδοχές του υπαλλήλου, μέρος των οποίων αποτελούν τα οικογενειακά επιδόματα βάσει του άρθρου 62 του ΚΥΚ, προσαρμόζονται βάσει διορθωτικού συντελεστή ανάλογα με τις συνθήκες ζωής στους διάφορους τύπους υπηρεσίας. Ο προσφεύγων διατείνεται ότι εξ αυτού προκύπτει ότι οι διάφορες διατάξεις του εν λόγω κανονισμού που προβλέπουν την εφαρμογή διαφορετικού διορθωτικού συντελεστή από εκείνον του τύπου υπηρεσίας αποτελούν εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα και, επομένως, πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Εξάλλου, η ύπαρξη τέτοιων εξαιρέσεων δείχνει, κατά τον προσφεύγοντα, ότι κάθε φορά που ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να παρεκκλίνει από τον γενικό κανόνα, το προέβλεψε ρητώς.
- 16 Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου, ο προσφεύγων προσθέτει ότι υφίσταται δυσμενής διάκριση σε σχέση με τους υπαλλήλους που δεν λαμβάνουν εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως με τα οικογενειακά επιδόματα, καθόσον για τους εν λόγω υπαλλήλους δεν εφαρμόζεται κανένας διορθωτικός συντελεστής στο μέρος εκείνο των κοινοτικών επιδομάτων που αντιστοιχεί στο εθνικό επίδομα, ακόμα και όταν διαπιστώνεται ότι το τέκνο τους σπουδάζει σε άλλο κράτος μέλος.
- 17 Η Επιτροπή δέχεται ότι το άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ δεν προβλέπει ρητώς την εφαρμογή τέτοιου συντελεστή, υπολογιζομένου με βάση τον διορθωτικό συντελεστή που προβλέπεται για τη χώρα στην οποία καταβάλλεται και ξοδεύεται το επίδομα, στο ποσό των εθνικών επιδομάτων της ίδιας φύσεως με τα κοινοτικά εθνικά

επιδόματα από τα οποία αυτό αφαιρείται. Σημειώνει εντούτοις ότι η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει την εφαρμογή ενός τέτοιου συντελεστή σ' αυτά τα ποσά. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή θεωρεί ότι η απόφασή της μπορεί να στηριχθεί στο άρθρο 67, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, ερμηνευόμενο σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υπαλλήλων, ανεξάρτητα από τον τόπο υπηρεσίας τους, η οποία θεωρείται ως υπέρτερη αρχή του κοινοτικού υπαλληλικού δικαίου (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαΐου 1979, Newth κατά Επιτροπής, 156/78, Rec. 1979, σ. 1941). Συναφώς η Επιτροπή διατείνεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 31 Μαΐου 1979, 156/78, όπ.π., και της 20ής Μαρτίου 1984, Razzouk και Beydoun κατά Επιτροπής, 75/82 και 117/82, Συλλογή 1984, σ. 1509), η διοίκηση υποχρεούται να ενεργεί σύμφωνα με την αρχή αυτή και να μην εφαρμόζει ρητές και σαφείς διατάξεις του ΚΥΚ όταν οι διατάξεις αυτές οδηγούν σε δυσμενείς διακρίσεις εις βάρος των υπαλλήλων. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, κατά μείζονα λόγο, η διοίκηση πρέπει να ενεργεί με τον ίδιο τρόπο όταν εφαρμόζει ένα κείμενο με ουδέτερη διατύπωση, δυνατό να ερμηνευθεί με δύο διαφορετικούς τρόπους, είτε σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως είτε αντίθετα προς την αρχή αυτή.

- 18 Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ύπαρξη διατάξεων του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως που προβλέπουν ρητώς την εφαρμογή συντελεστή διαφορετικού από τον διορθωτικό συντελεστή του τόπου υπηρεσίας αποτελεί απόδειξη της υπάρξεως της αυξημένης ισχύος αρχής της ισότητας στο κοινοτικό υπαλληλικό δίκαιο.
- 19 Η Επιτροπή διατείνεται ότι θα παραβίαζε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, όσον αφορά την αγοραστική δύναμη των υπαλλήλων που υπηρετούν σε διαφορετικούς τόπους, αν δεν εφαρμόζε τον συντελεστή κατά του οποίου βάλλει ο προσφεύγων, σχετικά με τον οποίο ισχυρίστηκε μάλιστα, στη γραπτή απάντησή του στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, ότι πρόκειται στην πραγματικότητα για τον «συντελεστή μεταφοράς», που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εκτός του τόπου υπηρεσίας μέρους των αποδοχών και προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Κατά την Επιτροπή, δεδομένου ότι κάθε επίδομα πρέπει να υπολογίζεται λαμβανομένου υπόψη του κόστους ζωής στη χώρα όπου καταβάλλεται, όπως αυτό εκφράζεται με τον διορθωτικό συντελεστή που ισχύει για τη χώρα αυτή, για να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά την αγοραστική δύναμη του επιδόματος στον τόπο όπου ξοδεύεται, πρέπει να εφαρμόζεται ο «συντελεστής μεταφοράς», με τη χρήση του οποίου καθίσταται δυνατή η μετατροπή της αγοραστικής δυνάμεως συγκεκριμένου επιδόματος σε τόπο διαφορετικό από τον τόπο υπηρεσίας.

- 20 Η Επιτροπή υποστηρίζει, εν προκειμένω, ότι, αν δεν είχε εφαρμόσει τον « συντελεστή μεταφοράς » στην « basisbeurs » την οποία εισπράττει στις Κάτω Χώρες το τέκνο του υπαλλήλου που υπηρετεί στις Βρυξέλλες ώστε να λαμβάνεται υπόψη η αγοραστική δύναμη που έχει στις Κάτω Χώρες το εν λόγω επίδομα, θα υπήρχε δυσμενής διάκριση όσον αφορά την αγοραστική δύναμη μεταξύ, αφενός, του προσφεύγοντος, που ξοδεύει το επίδομά του σε χώρα όπου το κόστος ζωής είναι χαμηλό, και, αφετέρου, για παράδειγμα, ενός Δανού υπαλλήλου, το τέκνο του οποίου εισπράττει στη Δανία ένα επίδομα του ίδιου ύψους (διορθωτικός συντελεστής που ίσχυε την περίοδο αυτή = 129,2) και το ξοδεύει στο κράτος αυτό.
- 21 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι με τη μέθοδο που εφάρμοσε στην προσβαλλόμενη απόφαση τηρείται πλήρως η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υπαλλήλων, ανεξάρτητα από τον τόπο υπηρεσίας τους και τον τόπο στον οποίο το τέκνο τους σπουδάζει και εισπράττει εθνικά επιδόματα.
- 22 Εξάλλου η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται η δυσμενής διάκριση στην οποία αναφέρεται ο προσφεύγων στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως. Ο προσφεύγων, ο οποίος εισπράττει εθνικό επίδομα, δεν βρίσκεται στην ίδια ή παρόμοια θέση με τους υπαλλήλους που δεν εισπράττουν εθνικό επίδομα, οπότε θα μπορούσε να ζητήσει να τύχει της αυτής μεταχειρίσεως. Η Επιτροπή υποστηρίζει επί πλέον ότι δεν ευθύνεται για τη διαφορά αυτή όσον αφορά την πραγματική κατάσταση αυτών των δύο κατηγοριών υπαλλήλων. Η σχετική ευθύνη βαρύνει είτε τους υπαλλήλους που δεν ζητούν τα εθνικά επιδόματα που δικαιούνται είτε τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμα θεσπίσει αυτό το είδος επιδομάτων. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η Επιτροπή ανέφερε ότι η μέθοδος που εφαρμόστηκε στην περίπτωση του προσφεύγοντος δεν είναι ικανή να προκαλέσει δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των υπαλλήλων που λαμβάνουν και εκείνων οι οποίοι δεν λαμβάνουν εθνικό επίδομα, καθόσον οι τελευταίοι, που λαμβάνουν χωρίς μείωση και χωρίς περικοπή τα κοινοτικά επιδόματα, μπορούν να επωφελούνται από τον « συντελεστή μεταφοράς » που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το οποίο τους παρέχει τη δυνατότητα προσαρμογής του ύψους των κοινοτικών επιδομάτων τους προς το κόστος ζωής του τόπου όπου το τέκνο τους ξοδεύει τα εν λόγω επιδόματα.
- 23 Πρέπει να υπομνηστεί καταρχάς ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. απόφαση της 31ης Μαΐου 1979, Newth, 156/78 όπ.π., σκέψη 13) προκύπτει ότι κάθε διάταξη του ΚΥΚ πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι, αν η εφαρμογή της μπορεί να προκαλέσει παράβαση κανόνα δικαίου αυξημένης ισχύος, η ΑΔΑ υποχρεούται, προς αποφυγή μιας τέτοιας συνέπειας, να μη την εφαρμόσει. Κατά συνέπεια, πρέπει

να εξεταστεί αν η τήρηση της υπέρτερης αρχής της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλει, ελλείψει σχετικής διατάξεως του ΚΥΚ, την εφαρμογή συντελεστή αντιστοίχου προς τον « συντελεστή μεταφοράς », που προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του εν λόγω κανονισμού, στο ποσό του εθνικού επιδόματος ίδιας φύσεως με τα κοινοτικά οικογενειακά επιδόματα που πρέπει να επιστραφεί, δυνάμει του άρθρου 67, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού. Επομένως τίθεται το ερώτημα αν η εφαρμοζόμενη από την Επιτροπή μέθοδος εξασφαλίζει σε όλες τις περιπτώσεις την ίση μεταχείριση, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή.

- 24 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι με τη μέθοδο της Επιτροπής καθίσταται δυνατή η τήρηση της αρχής της ισότητας, όσον αφορά την αγοραστική δύναμη των αποδοχών, μεταξύ όλων των υπαλλήλων, ανεξάρτητα από το αν λαμβάνουν ή όχι εθνικό επίδομα, υπό τον όρο ότι ο διορθωτικός συντελεστής του τόπου υπηρεσίας είναι μικρότερος του διορθωτικού συντελεστή του τόπου όπου ο υπάλληλος ξοδεύει τις αποδοχές του. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή η μέθοδος της Επιτροπής έχει ευνοϊκά αποτελέσματα για τους υπαλλήλους που λαμβάνουν εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως με τα κοινοτικά οικογενειακά επιδόματα, καθόσον, δεδομένου ότι το εθνικό επίδομα δαπανάται σε χώρα όπου το κόστος ζωής είναι μεγαλύτερο απ' ό,τι στον τόπο υπηρεσίας, το επίδομα αυτό έχει εκεί μικρότερη αγοραστική δύναμη απ' ό,τι στον τόπο υπηρεσίας, πράγμα το οποίο έχει ως αποτέλεσμα ότι το ποσό που αφαιρείται από τα κοινοτικά επιδόματα είναι μικρότερο από το ποσό του χορηγούμενου εθνικού επιδόματος. Οι υπάλληλοι που δεν λαμβάνουν εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον « συντελεστή μεταφοράς » που προβλέπεται στο άρθρο 17 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, όπως επισήμανε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, πράγμα το οποίο τους παρέχει τη δυνατότητα να ζητήσουν την καταβολή του κοινοτικού επιδόματος στον τόπο των σπουδών του τέκνου τους, οπότε το επίδομα αυτό θα αυξηθεί, λαμβανομένου υπόψη του υψηλότερου κόστους ζωής εκεί σε σχέση με τον τόπο υπηρεσίας.
- 25 Συνεπώς, από τις αποδοχές υπηρετούντος στο Βέλγιο υπαλλήλου (διορθωτικός συντελεστής = 100), ο οποίος λαμβάνει και δαπανά στη Δανία (διορθωτικός συντελεστής που ίσχυε την περίοδο εκείνη = 129,2) επίδομα της ίδιας φύσεως με τα οικογενειακά επιδόματα ύψους 250 ECU, αφαιρείται ποσό 193,49845 ECU [$250 \times (100 : 129,2)$], ενώ αν δεν ελάμβανε εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως, ο εν λόγω υπάλληλος θα edικαιούτο να διαθέσει ελεύθερα αυτό το ποσό και να το μεταφέρει από το Βέλγιο στη Δανία χρησιμοποιώντας τον μηχανισμό του « συντελεστή μεταφοράς », πράγμα το οποίο θα του παρείχε τη δυνατότητα να έχει στη Δανία ποσό 250 ECU [$193,49845 \times (129,2 : 100)$], το οποίο αντιστοιχεί στο ύψος του εθνικού επιδόματος.

- 26 Αντίθετα, όπως δέχθηκε και η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, η εφαρμοζόμενη από την Επιτροπή μέθοδος δεν εγγυάται την τήρηση της αρχής της ισότητας όσον αφορά την αγοραστική δύναμη των αποδοχών μεταξύ των υπαλλήλων που λαμβάνουν και εκείνων οι οποίοι δεν λαμβάνουν εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως και, κατ' επέκταση, μεταξύ των υπαλλήλων που λαμβάνουν εθνικά επίδομα διαφορετικού ύψους, όταν ο διορθωτικός συντελεστής του τόπου υπηρεσίας είναι μεγαλύτερος από τον διορθωτικό συντελεστή του τόπου όπου το σχετικό επίδομα δαπανάται. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή η μέθοδος της Επιτροπής έχει δυσμενή αποτελέσματα για τους υπαλλήλους που λαμβάνουν εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως, καθόσον, δεδομένου ότι το επίδομα αυτό δαπανάται σε χώρα όπου το κόστος ζωής είναι χαμηλότερο απ' ό,τι στον τόπο υπηρεσίας, το εθνικό επίδομα έχει στη χώρα αυτή αγοραστική δύναμη μεγαλύτερη απ' ό,τι στον τόπο υπηρεσίας, πράγμα το οποίο έχει ως αποτέλεσμα ότι το ποσό που αφαιρείται από τα κοινοτικά επίδομα είναι μεγαλύτερο από το ποσό του εθνικού επιδόματος. Αντίθετα, οι υπάλληλοι που δεν λαμβάνουν εθνικό επίδομα και οι οποίοι, επομένως, λαμβάνουν τα κοινοτικά επίδομα χωρίς μείωση και χωρίς περικοπή, δικαιούνται να εισπράττουν τα επίδομα αυτά στο σύνολό τους. Πράγματι, όπως δέχθηκε και η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, γι' αυτούς τους υπαλλήλους δεν εφαρμόζεται άλλος συντελεστής πέραν του προβλεπόμενου για τον τόπο υπηρεσίας τους, λόγω του ότι η χρησιμοποίηση του μηχανισμού του « συντελεστή μεταφοράς », ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 17 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, είναι καθαρά προαιρετική, πράγμα το οποίο έχει ως συνέπεια ότι οι υπάλληλοι καταφεύγουν σ' αυτόν μόνον όταν το αποτέλεσμα του είναι ευνοϊκό γι' αυτούς, δηλαδή όταν ο διορθωτικός συντελεστής του τόπου υπηρεσίας είναι μικρότερος από τον διορθωτικό συντελεστή του τόπου όπου μεταφέρεται και δαπανάται το χρήμα.
- 27 Επομένως, από τις αποδοχές υπαλλήλου όπως ο προσφεύγων, ο οποίος υπηρετεί στο Βέλγιο (διορθωτικός συντελεστής = 100), λαμβάνει και δαπανά στις Κάτω Χώρες (διορθωτικός συντελεστής = 91) επίδομα της ίδιας φύσεως με τα οικογενειακά επίδομα ύψους 250 ECU, αφαιρείται ποσό 274,72527 ECU [$250 \times (100 : 91)$], που αντιστοιχεί στην αγοραστική δύναμη την οποία έχει στον τόπο υπηρεσίας το εθνικό επίδομα που καταβάλλεται στις Κάτω Χώρες, ενώ, αν δεν ελάμβανε εθνικό επίδομα της ίδιας φύσεως, ο εν λόγω υπάλληλος θα εισέπραττε στο Βέλγιο το ποσό αυτό ακέραιο, θα μπορούσε όμως να το μεταφέρει με οποιονδήποτε τρόπο στις Κάτω Χώρες, χωρίς να καταφύγει στον προαιρετικό μηχανισμό του « συντελεστή μεταφοράς », πράγμα το οποίο θα του παρείχε τη δυνατότητα να έχει εκεί στη διάθεσή του ποσό 274,72527 ECU, ανώτερο των 250 ECU του εθνικού επιδόματος. Πρέπει να σημειωθεί ότι σ' αυτή την τελευταία περίπτωση, το άρθρο 3, τρίτο εδάφιο, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, δεν λαμβάνει υπόψη τον τόπο όπου δαπανάται το σχολικό επίδομα για να εφαρμόσει σ' αυτό το κοινοτικό επίδομα συντελεστή διαφορετικό από τον διορθωτικό συντελεστή του τόπου υπηρεσίας, ενώ έχει νομίμως αποδειχθεί ότι ο τόπος αυτός διαφέρει από τον τόπο υπηρεσίας.

- 28 Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι με τη μέθοδο της Επιτροπής τηρείται η αρχή της ισότητας, η μέθοδος αυτή βασίζεται στην υπόθεση ότι ο τόπος όπου καταβάλλεται το εθνικό επίδομα — της ίδιας φύσεως με τα οικογενειακά επίδομα — είναι ο ίδιος με τον τόπο όπου το εν λόγω επίδομα δαπανάται. Όμως, η Επιτροπή δέχθηκε, με την έγγραφη απάντησή της στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι πράγματι βασίζεται σ' αυτή την υπόθεση και ότι εξακολουθεί να εφαρμόζει τον « συντελεστή μεταφοράς », ο οποίος στηρίζεται στον διορθωτικό συντελεστή του τόπου όπου καταβάλλεται το εθνικό επίδομα, ενώ έχει νομίμως αποδειχθεί ότι δεν είναι ο ίδιος με τον τόπο όπου το επίδομα αυτό δαπανάται.
- 29 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δεν τηρεί την αρχή της ισότητας μεταξύ των αποδοχών των υπαλλήλων όσον αφορά την αγοραστική δύναμη του εθνικού επιδόματος, καθόσον λαμβάνει υπόψη αποκλειστικά τον τόπο στον οποίο καταβάλλεται το επίδομα, ανεξάρτητα από τον τόπο όπου το επίδομα αυτό δαπανάται και, επομένως, ανεξάρτητα από την αγοραστική δύναμη που παρέχει στους υπαλλήλους.
- 30 Τέλος, πρέπει να λεχθεί, έστω και αν περιττεύει, ότι η Επιτροπή, όπως ανέφερε σε γραπτή απάντησή της σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, εφαρμόζει το σύστημα κατά του οποίου βάλλει ο προσφεύγων μόνο από τον Οκτώβριο του 1987 και ότι, ενώ το Δικαστήριο, το Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο εφαρμόζουν την ίδια μέθοδο, το Συμβούλιο δεν εφαρμόζει κανένα διορθωτικό συντελεστή στα εθνικά επίδομα της ίδιας φύσεως με τα κοινοτικά οικογενειακά επίδομα τα οποία λαμβάνουν οι υπάλληλοι σε άλλο κράτος μέλος πέραν της χώρας όπου υπηρετούν.
- 31 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η εφαρμογή στο πλαίσιο της προσβαλλομένης απόφασης ενός συντελεστή, ο οποίος αντιστοιχεί προς τον « συντελεστή μεταφοράς » του άρθρου 17, παράγραφος 3, του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως, δεν στηρίζεται ούτε σε διάταξη του κανονισμού αυτού ούτε στην υπέρτερη αρχή της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά τις αποδοχές. Επομένως, η απόφαση αυτή πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να είναι απαραίτητο να εξεταστούν τα υπόλοιπα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ο οποίος προβλήθηκε προς στήριξη της προσφυγής.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 32 Δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται *mutatis mutandis* στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής.
- 2) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Saggio

Vesterdorf

Lenaerts

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Φεβρουαρίου 1991.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. Saggio